

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. ректора Дніпровського
державного університету

внутрішніх справ

кандидат технічних наук, доцент

Ігор МАГДАЛІНА

09.06. 2026 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Блохіної Олени Андріївни на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081«Право», затвердженої Вченою радою Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ від 30 листопада 2022 року (протокол № 3)

ВИТЯГ

з протоколу спільного засідання кафедр адміністративного права і процесу, цивільно-правових дисциплін, теорії та історії держави та права, конституційного права та прав людини від 09 червня 2026 року

Головуючий – доктор юридичних наук, професор Миронюк Р.В.

Секретар – доктор філософії в галузі права, доцент Пісоцька К.О.

Присутні: доктор юридичних наук, професор Юнін О.С.; доктор юридичних наук, професор Миронюк Р.В.; доктор юридичних наук, професор Опацький Р.М.; доктор юридичних наук, професор Золотухіна Л.О.; доктор юридичних наук, професор Боняк В.О.; доктор юридичних наук, доцент Резворович К.Р.; доктор юридичних наук, доцент Сидорова Е.О.; доктор філософії в галузі права, доцент Пісоцька К.О.; кандидат юридичних наук, доцент Дрок І.С; кандидат юридичних наук, доцент Молчанов Р.Ю. (науковий керівник).

З присутніх – 7 докторів юридичних наук та 3 кандидата юридичних наук (докторів філософії) – фахівці за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження Блохіної Олени Андріївни на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю

081 «Право» щодо його рекомендації для попереднього розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Доповідь здобувачки ступеня доктора філософії Блохіної Олени Андріївни на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

У своїй доповіді дисертантка визначила мету, завдання, предмет, об'єкт і методи дослідження, розкрила структуру роботи та основні її положення, показала їхню новизну, теоретичне та практичне значення, а також обґрунтувала актуальність обраної теми дисертаційної роботи.

Дисертантка зазначила, що в умовах сьогодення Сьогодні Україна переживає безпрецедентний період своєї історії. Повномасштабна збройна агресія російської федерації поставила перед державою нові виклики не лише у сфері оборони та безпеки, але й у сфері функціонування правової системи загалом. В умовах воєнного стану особливої актуальності набуває питання забезпечення законності та правопорядку. Водночас практика показала, що наявність самого лише механізму притягнення особи до адміністративної відповідальності не гарантує досягнення мети адміністративного стягнення та відновлення правопорядку. Ключовим є інше питання: «Чи здатна держава забезпечити реальне виконання прийнятого рішення в умовах війни?».

Держава може винести постанову про накладення штрафу, застосувати інший захід адміністративного впливу, однак якщо це рішення не буде фактично виконане – принцип невідворотності відповідальності втрачає свій зміст.

Саме тому центральною ідеєю дослідження стало переосмислення ролі примусового виконання в системі адміністративної відповідальності та визначення особливостей його функціонування в умовах воєнного стану.

Актуальність теми зумовлена тим, що після введення воєнного стану система адміністративної відповідальності зіткнулася з низкою нових проблем: мільйони громадян змінили місце проживання; частина територій України опинилася під тимчасовою окупацією; державні органи були змушені працювати в умовах обмеженого доступу до окремих інформаційних ресурсів; виконавче провадження почало функціонувати в умовах підвищеного навантаження та постійних безпекових ризиків; крім того, виявилися системні проблеми, які існували й до початку повномасштабної війни, але саме воєнний стан став каталізатором їх загострення. Серед них: недостатня цифровізація виконавчих процедур; фрагментарність інформаційної взаємодії між державними органами; відсутність єдиного цифрового механізму супроводу адміністративних стягнень; ускладнення встановлення місцезнаходження боржників; тривалість процедур передачі постанов на примусове виконання; низький рівень автоматизації процесів контролю за виконанням рішень.

Тому метою дисертаційного дослідження Блохіної О.А. стало формування цілісної наукової концепції адміністративно-правового регулювання примусового притягнення до адміністративної відповідальності в умовах воєнного стану та розроблення практичних пропозицій щодо удосконалення механізмів реалізації адміністративних стягнень. Для досягнення поставленої мети було проаналізовано теоретичні засади адміністративної відповідальності, особливості функціонування виконавчого провадження, діяльність органів державної виконавчої служби, приватних виконавців, Національної поліції України, банківських установ та інших суб'єктів, залучених до процесу примусового виконання рішень.

Здобувач Блохіна О.А доповіла, що у першому розділі дослідження було проаналізовано теоретичні засади адміністративної відповідальності та визначено її місце в системі державного примусу. За результатами проведеного дослідження доведено, що в сучасній юридичній науці переважна більшість наукових праць зосереджується на стадії притягнення особи до відповідальності, тоді як стадія виконання адміністративного стягнення традиційно залишається поза увагою науковців. Натомість саме фактичне виконання рішення є тією стадією, на якій реалізується принцип невідворотності відповідальності та досягається превентивна функція адміністративного права. Інакше кажучи: «якщо штраф не сплачено, рішення не виконано, а держава не забезпечила його реалізацію – адміністративна відповідальність фактично не досягла своєї мети».

У другому розділі досліджено систему виконавчого провадження в Україні, діяльність його суб'єктів та адміністративно-правові механізми забезпечення виконання адміністративних стягнень. Проведений аналіз дозволив встановити, що ефективність примусового виконання безпосередньо залежить від якості міжвідомчої взаємодії, доступності інформації про боржника та рівня цифрової інтеграції державних реєстрів.

Проведений аналіз дозволив встановити наявність низки системних проблем, серед яких: складність встановлення місцезнаходження боржників; недостатній рівень цифровізації процедур; розрізненість державних реєстрів; відсутність єдиного механізму автоматизованого контролю за виконанням адміністративних стягнень; складність взаємодії між державними органами.

Особливу увагу в роботі приділено впливу воєнного стану на ефективність виконання адміністративних стягнень.

У ході дослідження доведено, що воєнний стан об'єктивно впливає на зниження рівня виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, зокрема через: кадрові обмеження органів виконавчої служби; пріоритетність оборонних завдань; внутрішню та зовнішню міграцію населення; втрату доступу до окремих територій; відсутність єдиного цифрового механізму контролю за виконанням постанов.

У третьому розділі досліджено особливості реалізації адміністративної відповідальності щодо окремих категорій осіб та специфіку виконання адміністративних стягнень в умовах особливого правового режиму. Окрему увагу приділено питанням притягнення до адміністративної відповідальності

військовослужбовців та військовозобов'язаних осіб. Було встановлено, що специфічний правовий статус військовослужбовця, особливості проходження служби та виконання бойових завдань потребують особливого підходу до застосування механізмів адміністративної відповідальності. У роботі доведено необхідність удосконалення механізму розмежування адміністративної та дисциплінарної відповідальності військовослужбовців, а також врахування особливостей виконання адміністративних стягнень щодо цієї категорії осіб.

Важливе місце в дисертації займає дослідження проблем виконання штрафів у сфері безпеки дорожнього руху. У роботі встановлено, що значна кількість адміністративних штрафів за порушення Правил дорожнього руху не досягає своєї кінцевої мети через недосконалість процедур передачі постанов на примусове виконання та складність встановлення актуальних даних про боржників. Встановлено, що саме ця категорія справ сьогодні найбільш потребує автоматизації та цифрової інтеграції всіх етапів адміністративного провадження – від фіксації правопорушення до фактичного виконання постанови про накладення штрафу.

Четвертий розділ дисертантки Блохіної О.А. став логічним завершенням дослідження та присвячений перспективам розвитку адміністративно-правового механізму примусового виконання рішень. Саме в цьому розділі сформульовано більшість авторських пропозицій та положень наукової новизни. У ході дослідження було проаналізовано європейський досвід функціонування систем примусового виконання рішень, сучасні тенденції розвитку електронного урядування та цифрової трансформації публічного управління. За результатами проведеного аналізу обґрунтовано необхідність переходу від фрагментарної цифровізації до створення повноцінної цифрової екосистеми примусового виконання адміністративних стягнень.

Наукова новизна дисертації полягає насамперед у тому, що вперше запропоновано розглядати цифровізацію виконавчого провадження не як технічний інструмент діяльності органів влади, а як самостійний спеціальний принцип примусового виконання рішень.

Доведено, що в умовах воєнного стану цифровізація набуває ознак юридичної гарантії забезпечення законності, безперервності, ефективності та своєчасності виконання рішень. Фактично цифровізація перетворюється на один із механізмів забезпечення конституційного принципу верховенства права.

Також уперше обґрунтовано необхідність побудови єдиного безперервного цифрового циклу виконання адміністративних стягнень. Запропонована модель передбачає функціонування єдиного електронного ланцюга: виявлення правопорушення → автоматична фіксація → винесення постанови → автоматичне направлення до органів примусового виконання → електронна взаємодія з державними реєстрами → стягнення коштів → автоматичне завершення провадження.

Наукову новизну також становлять пропозиції щодо вдосконалення механізмів виконання адміністративних стягнень стосовно військовослужбовців та військовозобов'язаних осіб, а також рекомендації щодо адаптації

європейських стандартів цифрового врядування до української системи виконавчого провадження.

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці конкретних, нормативно обґрунтованих пропозицій щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також до Закону України «Про виконавче провадження». Ці зміни спрямовані на законодавче закріплення принципу цифровізації виконавчого провадження, покращення автоматизованого обміну даними між державними інституціями та забезпечення стабільного виконання рішень під час дії воєнного стану.

Підсумовуючи результати дослідження, дисертантка наголосила на головному висновку:

В умовах воєнного стану ефективність адміністративної відповідальності визначається не кількістю складених протоколів, винесених постанов чи накладених штрафів. А ефективність державної політики у сфері адміністративної відповідальності визначається здатністю держави забезпечити реальне, своєчасне та справедливе виконання прийнятих рішень.

Саме тому виконавче провадження повинно розглядатися не як завершальна технічна стадія адміністративного процесу, а як центральний елемент механізму адміністративної відповідальності, від якого залежить рівень правопорядку, довіра громадян до державних інституцій та ефективність функціонування правової держави в умовах воєнного стану.

Основні положення та висновки дисертації були апробовані на низці науково-практичних конференцій. Результати дослідження відображено у чотирнадцятьох наукових публікаціях, із яких чотири опубліковано у фахових наукових виданнях України, десять – у тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Після доповіді Блохіної О.А. відбулася дискусія, під час якої здобувачка відповіла на запитання присутніх щодо структури роботи, методологічної та теоретичної основи дослідження, висновків, які отримано за підсумками виконаної наукової роботи, а саме:

Запитання доктора юридичних наук, професора Миронюка Р.В.: У чому, на Вашу думку, полягає основна специфіка адміністративної відповідальності в умовах дії воєнного стану порівняно з її реалізацією в мирний час?

Відповідь: Дякую за запитання. Основна специфіка адміністративної відповідальності в умовах дії воєнного стану полягає насамперед у зміні умов реалізації її примусового характеру при одночасному збереженні конституційних гарантій прав і свобод людини.

У мирний час механізм адміністративної відповідальності функціонує в умовах стабільної роботи органів державної влади, безперешкодного доступу до державних реєстрів, налагодженої міжвідомчої взаємодії та відносно прогнозованого правового середовища. Натомість під час воєнного стану держава вимушена забезпечувати виконання тих самих завдань в умовах постійних безпекових ризиків, переміщення населення, мобілізаційних процесів,

тимчасових обмежень доступу до окремих інформаційних ресурсів та необхідності оперативного реагування на нові виклики.

Саме тому в дисертації дійшли висновку, що специфіка адміністративної відповідальності в умовах воєнного стану проявляється не стільки у зміні її юридичної природи, скільки в трансформації механізмів її реалізації та примусового виконання.

Особливого значення набуває питання ефективності виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Проведене дослідження показало, що воєнний стан виявив низку проблем, пов'язаних із функціонуванням виконавчого провадження, інформаційною взаємодією між Національною поліцією України, органами державної виконавчої служби, банківськими установами та іншими суб'єктами владних повноважень.

Саме тому одним із ключових висновків дисертації стало положення про те, що в сучасних умовах цифровізація повинна розглядатися не лише як технічний інструмент модернізації державного управління, а як необхідна правова гарантія безперервності реалізації адміністративної відповідальності навіть за умов воєнного стану.

Крім того, воєнний стан актуалізував питання застосування адміністративної відповідальності до окремих категорій спеціальних суб'єктів, зокрема військовослужбовців та військовозобов'язаних осіб, що також вимагає врахування балансу між інтересами держави у сфері оборони та принципом невідворотності юридичної відповідальності.

Таким чином, основна специфіка адміністративної відповідальності в умовах воєнного стану полягає у необхідності забезпечення її ефективної реалізації в умовах надзвичайних викликів без відступу від принципів законності, пропорційності, справедливості та захисту прав людини, що, власне, і стало одним із центральних напрямів мого дисертаційного дослідження.

Запитання доктора філософії в галузі права, доцента Пісоцької К.О.: Чому, на Вашу думку, стадія виконання постанов про накладення адміністративних стягнень є ключовою у механізмі реалізації адміністративної відповідальності?

Відповідь: Дякую за запитання. Стадія виконання постанов про накладення адміністративних стягнень є ключовою тому, що саме на цьому етапі відбувається фактична реалізація адміністративної відповідальності та досягається її основна мета.

Будь-яке рішення уповноваженого органу, незалежно від рівня його законності та обґрунтованості, втрачає практичне значення, якщо воно не виконане. Саме тому в дисертації виходили з позиції, що адміністративна відповідальність не завершується винесенням постанови про накладення адміністративного стягнення. Навпаки, постанова є лише юридичною підставою для подальшої реалізації механізму державного примусу.

У процесі дослідження було встановлено, що найбільша кількість проблем виникає саме на стадії виконання прийнятих рішень. Особливо гостро ці проблеми проявилися після запровадження воєнного стану, коли частина

державних реєстрів тимчасово обмежувала роботу, значна кількість громадян змінила місце проживання, а взаємодія між окремими державними органами потребувала додаткових організаційних рішень.

Саме тому в дисертаційному дослідженні значна увага приділена діяльності органів державної виконавчої служби, приватних виконавців, Національної поліції України та банківських установ як суб'єктів, від ефективності яких безпосередньо залежить реальне виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

Науковий аналіз дозволив дійти висновку, що невиконане адміністративне стягнення фактично нівелює один із фундаментальних принципів юридичної відповідальності – принцип її невідворотності. Більше того, це негативно впливає на рівень правосвідомості населення та знижує довіру до державних інституцій.

Саме з цих причин одним із центральних напрямів дослідження стало вдосконалення механізму примусового виконання постанов шляхом цифровізації виконавчого провадження та створення єдиного безперервного алгоритму взаємодії між суб'єктами, які беруть участь у виконанні рішень. Ефективність адміністративної відповідальності сьогодні повинна оцінюватися не лише кількістю винесених постанов, а насамперед рівнем їх фактичного виконання.

Тому стадія виконання постанов є не просто завершальним етапом адміністративно-деліктного провадження, а його визначальною стадією, адже саме вона забезпечує реальне досягнення цілей адміністративної відповідальності, відновлення правопорядку та реалізацію принципу невідворотності державного примусу.

Запитання доктора юридичних наук, професора Опацького Р.М.: Які основні проблеми адміністративно-правового регулювання строків притягнення до адміністративної відповідальності Ви виділяєте у своєму дослідженні?

Відповідь: Дякую за запитання. У дисертаційному дослідженні проблематика строків притягнення до адміністративної відповідальності є однією з найбільш складних та практично значущих в умовах дії воєнного стану, оскільки безпосередньо пов'язана із забезпеченням принципів законності, правової визначеності та невідворотності відповідальності.

Першою проблемою, є відсутність належної адаптації чинних строків притягнення до адміністративної відповідальності до умов функціонування держави під час воєнного стану. Законодавець фактично виходив із моделі мирного часу, коли державні органи працюють у стабільному режимі, а доступ до осіб, документів та доказової бази не ускладнений зовнішніми факторами. Проте в умовах бойових дій, тимчасової окупації окремих територій, евакуації населення та переміщення значної кількості осіб дотримання таких строків нерідко стає об'єктивно ускладненим.

Другою важливою проблемою – це відсутність єдиного підходу до обчислення та перебігу окремих процесуальних строків у випадках, коли реалізація адміністративно-деліктного провадження ускладнюється

обставинами воєнного характеру. На практиці це може призводити до неоднакового застосування законодавства та створювати ризики як безпідставного уникнення відповідальності, так і порушення прав осіб, щодо яких ведеться провадження.

Третя проблема – стосується безпосередньо стадії виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Дослідження показало, що пропуск строків виконання або затягування процедури примусового виконання фактично нівелює превентивний та виховний ефект адміністративної відповідальності. Особливо гостро це питання проявилось під час дії воєнного стану, коли окремі виконавчі процедури були тимчасово ускладнені через обмеження доступу до державних реєстрів та зміни в роботі державних інституцій.

Окремо у роботі наголошується, що строки притягнення до адміністративної відповідальності повинні забезпечувати баланс між публічним інтересом держави щодо підтримання правопорядку та правом особи на правову визначеність. Саме тому будь-які зміни до механізму їх обчислення повинні бути чітко врегульовані законом і відповідати принципу пропорційності.

У підсумку дійшли висновку, що в умовах воєнного стану особливої актуальності набуває необхідність удосконалення нормативного регулювання строків адміністративної відповідальності з урахуванням надзвичайних обставин, а також впровадження цифрових механізмів взаємодії між уповноваженими суб'єктами, які дозволять мінімізувати ризики пропуску процесуальних строків та забезпечити принцип невідворотності адміністративної відповідальності.

Запитання доктора юридичних наук, професора Золотухіної Л.О.: У Вашому дослідженні порушується питання адміністративної відповідальності військовослужбовців. Які особливості притягнення військовослужбовців до адміністративної відповідальності в умовах воєнного стану Ви виділяєте?

Відповідь: Дякую за запитання. У дисертаційному дослідженні виходили з того, що військовослужбовці залишаються повноцінними суб'єктами адміністративної відповідальності, однак в умовах воєнного стану їх адміністративно-правовий статус набуває певних особливостей, які безпосередньо впливають на механізм реалізації адміністративної відповідальності та виконання адміністративних стягнень.

Перш за все, специфіка полягає у поєднанні двох правових режимів – загального адміністративно-деліктного та спеціального режиму проходження військової служби. Саме тому під час вирішення питання про притягнення військовослужбовця до адміністративної відповідальності необхідно враховувати не лише норми Кодексу України про адміністративні правопорушення, але й особливості військової служби, визначені спеціальним законодавством.

У ході дослідження було встановлено, що під час воєнного стану особливої актуальності набуває проблема забезпечення балансу між принципом невідворотності адміністративної відповідальності та необхідністю підтримання належного рівня обороноздатності держави. Наприклад, застосування окремих механізмів примусового виконання адміністративних стягнень щодо

військовослужбовців повинно враховувати їх фактичне перебування у районі виконання бойових завдань, участь у заходах із забезпечення національної безпеки та оборони, а також можливі обмеження щодо реалізації окремих виконавчих процедур.

Окрему увагу в дисертації приділено військовозобов'язаним особам та особам, які проходять службу за мобілізацією. Під час воєнного стану доцільним є застосування диференційованого підходу до реалізації адміністративної відповідальності щодо таких категорій осіб, оскільки їх правовий статус суттєво відрізняється від статусу інших громадян.

Крім того, проведений аналіз показав, що чинне законодавство не завжди достатньо чітко врегульовує окремі питання співвідношення адміністративної та дисциплінарної відповідальності військовослужбовців. Саме тому в роботі наголошується на необхідності подальшого вдосконалення нормативного регулювання у цій сфері для уникнення колізій та неоднакового правозастосування.

Загалом одним із висновків дисертації стало положення про те, що особливості адміністративної відповідальності військовослужбовців під час воєнного стану зумовлені не необхідністю звільнення їх від відповідальності, а потребою врахування специфіки виконання ними конституційного обов'язку щодо захисту держави. Саме тому реалізація адміністративної відповідальності в таких умовах повинна базуватися на принципах законності, справедливості, пропорційності та забезпечення балансу між інтересами оборони держави та принципом невідворотності юридичної відповідальності.

Таким чином, головною особливістю притягнення військовослужбовців до адміністративної відповідальності в умовах воєнного стану є необхідність поєднання вимог адміністративного законодавства із завданнями забезпечення національної безпеки та оборони України, що потребує спеціального адміністративно-правового підходу до реалізації відповідних процедур.

Запитання кандидата юридичних наук, доцента Дрок І.С.: У дисертації значна увага приділена проблематиці примусового виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. Так які основні проблеми функціонування механізму примусового виконання рішень в умовах воєнного стану Ви виділяєте?

Відповідь: Дякую за запитання. Стадія примусового виконання постанов про накладення адміністративних стягнень виявилася однією з найбільш вразливих ланок механізму адміністративної відповідальності в умовах воєнного стану.

Насамперед, серед основних проблем, це обмеження або тимчасове припинення доступу до окремих державних реєстрів та інформаційних ресурсів у перші періоди дії воєнного стану. Такі заходи були обґрунтовані потребами національної безпеки, однак вони істотно вплинули на можливість своєчасного встановлення майнового стану боржників, пошуку їх активів та реалізації окремих виконавчих дій.

Другою важливою проблемою стала недостатня інтегрованість інформаційних систем між суб'єктами, які беруть участь у процесі виконання

постанов про накладення адміністративних стягнень. Дослідження показало, що ефективність виконання значною мірою залежить від оперативності обміну інформацією між Національною поліцією України, органами державної виконавчої служби, банківськими установами та електронними державними сервісами. Відсутність єдиного автоматизованого механізму взаємодії нерідко призводить до затягування процедур та зниження рівня фактичного виконання постанов.

Третя проблема пов'язана зі значними міграційними процесами, спричиненими збройною агресією проти України. Переміщення громадян як всередині держави, так і за її межі істотно ускладнило належне повідомлення осіб про прийняті рішення, а також подальше здійснення виконавчих дій щодо окремих категорій боржників.

Окремо у дисертації звертається увага на проблематику виконання постанов щодо спеціальних суб'єктів, зокрема військовослужбовців та військовозобов'язаних осіб. У таких випадках виникає необхідність забезпечення балансу між принципом невідворотності адміністративної відповідальності та потребами оборони держави, що потребує особливого адміністративно-правового підходу.

Крім того, проведений аналіз статистичних даних щодо виконання постанов про накладення адміністративних стягнень засвідчив, що навіть за умов функціонування чинної системи примусового виконання існує тенденція до зниження ефективності окремих виконавчих процедур під впливом воєнних факторів. Саме тому в роботі значну увагу приділено пошуку механізмів підвищення результативності виконання таких рішень.

У зв'язку з цим одним із ключових висновків дисертації стало обґрунтування необхідності побудови єдиного безперервного цифрового циклу взаємодії між усіма суб'єктами виконання постанов про накладення адміністративних стягнень. На моє переконання, цифровізація в сучасних умовах повинна розглядатися не лише як напрям модернізації державного управління, а як необхідна правова гарантія безперервності, оперативності та ефективності примусового виконання рішень в умовах воєнного стану.

Таким чином, основними проблемами функціонування механізму примусового виконання рішень в умовах воєнного стану є обмеження доступу до інформаційних ресурсів, недостатній рівень цифрової інтеграції між державними органами, складнощі ідентифікації та комунікації з боржниками в умовах масового переміщення населення, а також необхідність врахування особливостей правового статусу окремих категорій осіб. Саме вирішення цих проблем і стало одним із центральних завдань мого дисертаційного дослідження.

Після цього слово було надано **рецензентам** наукової праці:

Доктор юридичних наук, професор Опацький Р.М. відзначив високий рівень наукового дослідження Блохіної О.А. Дисертаційна робота здобувачки присвячена дослідженню актуальних проблем адміністративно-правового регулювання примусового притягнення до адміністративної відповідальності в умовах дії воєнного стану в Україні.

Актуальність теми дослідження визначається необхідністю удосконалення адміністративного законодавства та практики його застосування в умовах сучасних безпекових викликів, що виникли у зв'язку із введенням та тривалим функціонуванням правового режиму воєнного стану.

У дисертації досліджено особливості реалізації адміністративної відповідальності в умовах воєнного стану, проблематику строків притягнення до адміністративної відповідальності, виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, а також питання забезпечення балансу між інтересами держави та дотриманням прав людини.

Авторкою здійснено системний аналіз чинного законодавства України, міжнародних нормативно-правових актів, практики діяльності органів публічної влади та наукових підходів до розуміння адміністративної відповідальності в особливих правових режимах.

Специфіка правового регулювання адміністративної відповідальності під час воєнного стану вимагає від юридичної науки чітких, практико-орієнтованих алгоритмів. Дисертація Блохіної О.А. безпосередньо спрямована на вирішення наявних організаційно-правових недоліків у діяльності органів державної виконавчої служби, приватних виконавців, Національної поліції та банківських установ під час примусового виконання рішень. Особливо актуальним є пошук шляхів автоматизації взаємодії між цими суб'єктами в умовах обмежень воєнного часу.

Наукова новизна та основні результати дослідження. До беззаперечних здобутків автора слід віднести прикладний характер сформульованих висновків:

1. Дисертанткою детально проаналізовано процесуальні особливості притягнення осіб до відповідальності, включаючи строки накладення стягнень та специфіку реалізації заходів примусу під час воєнного стану.

2. Науково обгрунтовано необхідність побудови єдиного безперервного цифрового циклу взаємодії між системами автоматичної фіксації порушень, Національною поліцією, виконавчою службою та банками з акцентом саме на безпеку дорожнього руху.

3. Окремої уваги заслуговує дослідження адміністративної відповідальності військовослужбовців та військовозобов'язаних як спеціальних суб'єктів. Авторка довела необхідність диференційованого підходу до цієї категорії осіб з урахуванням процесів мобілізації та забезпечення обороноздатності держави.

Зауваження та дискусійні положення. Попри позитивне враження від дисертації, до змісту роботи є певні зауваження:

- обгрутовуючи створення «єдиного безперервного цифрового циклу взаємодії» між Національною поліцією, виконавцями та банками, авторці слід було б більше уваги приділити питанням кібербезпеки та захисту персональних даних у межах цього автоматизованого алгоритму, зважаючи на підвищені ризики ворожих кібератак під час воєнного стану;

- зазначаючи про необхідність «диференційованого підходу» до реалізації адміністративної відповідальності військовослужбовців, авторка не повною

мірою уточнила межі співвідношення між адміністративною відповідальністю за КУпАП та військово-дисциплінарною відповідальністю за аналогічні правопорушення у бойових умовах, що має важливе практичне значення;

- досліджуючи перспективи модернізації системи примусового виконання адміністративних стягнень, авторка переважно зосереджується на проблематиці функціонування відповідних механізмів в умовах воєнного стану. Водночас заслуговує на подальше наукове опрацювання питання збереження ефективності запропонованих підходів після припинення дії особливого правового режиму та їх інтеграції до загальної моделі адміністративно-деліктного законодавства України.

Загальний висновок. Висловлені зауваження підкреслюють складність обраної теми та спрямовані на подальший розвиток наукової дискусії. Загалом, дисертація Блохіної О.А. є глибоким дослідженням, яке містить нові науково обґрунтовані положення та практичні пропозиції щодо вдосконалення законодавства України (КУпАП та ЗУ «Про виконавче провадження»). Враховуючи вищевикладене, дисертація на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні» відповідає вимогам щодо дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, які встановлені у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її авторка – Блохіна Олена Андріївна, на основі публічного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук, доцент Дрок І.С. відзначила достатній фаховий рівень дисертаційного дослідження Блохіної О.А, виконаного на актуальну тему. Дрок І.С. зазначила, що дисертація Блохіної О.А. присвячена надзвичайно гострій та актуальній проблемі – теоретичному та практичному аналізу примусового притягнення до адміністративної відповідальності в умовах правового режиму воєнного стану. Трансформація правової системи України під впливом збройного конфлікту вимагає переосмислення традиційних інститутів адміністративного права, зокрема інструментів державного примусу та виконавчого провадження в умовах обмеженого доступу до державних реєстрів. У цьому контексті дослідження Блохіної О.А. є своєчасним внеском у вітчизняну юриспруденцію.

Наукова новизна та основні результати дослідження. Дисертація є комплексним науковим дослідженням, у якому проведено системний аналіз нормативно-правових засад інституту адміністративної відповідальності та механізму реалізації стягнень під час воєнного стану. Особливу наукову цінність має сформульований авторкою новий адміністративно-правовий підхід до розуміння цифровізації виконавчого провадження. Дисертантка обґрунтовано пропонує розглядати цифровізацію як самостійний спеціальний принцип примусового виконання рішень.

Важливим досягненням є доведення того, що цифровізація процедур є не лише технічним інструментом, а й дієвою гарантією дотримання принципів законності, безперервності та пропорційності втручання у права людини за умов воєнного стану.

Варто відзначити ґрунтовний аналіз зарубіжного та європейського досвіду, на основі якого автором запропоновано конкретні зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України «Про виконавче провадження».

Зауваження та дискусійні положення. Оцінюючи позитивно загальний високий рівень наукової праці, є доцільним висловити кілька зауважень та побажань для подальшої дискусії:

1. Запропоноване авторкою виокремлення «цифровізації виконавчого провадження» як самостійного спеціального принципу примусового виконання рішень потребує додаткового теоретичного розмежування з уже існуючими загальноправовими принципами (наприклад, принципом гласності та відкритості). Доцільно було б чіткіше окреслити ієрархію цього принципу у системі адміністративного права.

2. У роботі приділено увагу функціонуванню системи виконавчого провадження в умовах обмеженого доступу до державних реєстрів та цифрових сервісів. Проте в анотації недостатньо розкрито теоретичні межі допустимості таких обмежень прав учасників провадження, щоб уникнути ризиків порушення балансу між публічним інтересом (безпекою держави) та приватним інтересом особи.

3. Підтримуючи запропоновані авторкою напрями удосконалення адміністративного законодавства в умовах воєнного стану, слід зазначити, що окремі рекомендації щодо модернізації механізму примусового виконання адміністративних стягнень могли б бути додатково конкретизовані шляхом визначення поетапного алгоритму їх нормативного впровадження та практичної реалізації в діяльності уповноважених суб'єктів.

Загальний висновок. Зазначені зауваження мають переважно дискусійний характер і не знижують загальну високу наукову та практичну цінність дослідження. Дисертаційна робота Блохіної О.А. є завершеною, самостійною науковою працею, яка вирішує важливе науково-практичне завдання. Таким чином, беручи до уваги вищевикладене, що дисертація Блохіної Олени Андріївни на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її авторка заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, доцент Сидорова Е.О. відзначила, що дисертаційне дослідження виконане якісно, на високому науковому рівні, отримані результати є об'єктивними. Позитивним моментом роботи є вміння

авторки обґрунтовувати власну думку, проводити наукову дискусію із вченими, послідовно, логічно та системно викладати матеріал.

Структурно вдалою видається побудова змісту дисертації. Переконливими варто назвати загальні висновки, якими показана ступінь вирішеності проблеми, що визначена у вступі до роботи.

Дисертаційне дослідження Блохіної О.А. виконане відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України. Авторка дослідження має достатню кількість наукових статей у фахових виданнях та опублікованих тез виступів на конференціях. Дисертаційна робота виконана самостійно, має комплексний і завершений характер.

Доктор юридичних наук, доцент Резворович К.Р. відзначила, що здобувачка акцентувала увагу на окремих положеннях роботи, що заслуговують на увагу, є цікавими та ґрунтовними. Актуальність, завдання, наукова новизна та висновки, в цілому відповідають вимогам, встановленим Міністерством освіти і науки України.

Загалом результати дисертаційного дослідження мають, безумовно, як теоретичне, так і практичне значення. Тому, дисертаційна робота Блохіної О.А. за темою «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні», підготовлена на достатньому науковому та методологічному рівні і в цілому заслуговує позитивної оцінки, може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Доктор юридичних наук, професор Миронюк Р.В. відзначив високий теоретичний рівень дисертації Блохіної О.А. Дисертаційне дослідження характеризується самостійністю і цілісністю, високим науковим рівнем, теоретичним та практичним значенням. Актуальність обраної дисертанткою теми дослідження не викликає сумнівів, відповідає потребам науки кримінального права. Оцінюючи вказану роботу, можна відмітити, що заявлена тема дисертаційного дослідження справляє позитивне враження.

Зміст роботи, перелік наукових публікацій доводить наукову зрілість, володіння здобувачкою методикою дослідницької роботи, умінням узагальнювати досягнуте в науці і на основі досягнутого самостійно формулювати гіпотези, положення, висновки, які мають концептуальний характер та є основою для подальших наукових пошуків у цьому напрямку.

Робота відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, які встановлені для робіт такого виду. Дисертантка виконала завдання поставлені на початку дослідження, яке присвячене вирішенню актуальної теми для суспільства та держави в цілому. Отже, дисертація Блохіної О.А. на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні» є завершеною, самостійною науковою працею та може бути рекомендована до публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, професор Опацький Р.М вказав на актуальність теми, на високий рівень роботи і зазначив, що зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань, самостійністю і цілісністю проведеного дослідження, що дозволило досягти поставленої мети, виконати дослідницькі задачі і повністю розкрити тему дослідження. Наукова робота Блохіної О.А. за темою «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні» підготовлено на достатньому науковому та методологічному рівні і може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Блохіної Олени Андріївни за темою «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Наразі в Україні вагомо стоїть питання захисту цілісності і суверенності нашої держави. З початку повномасштабного вторгнення росії на територію України наші соціально-політичні, економічні та інші сфери життя знаходяться в тяжкому стані та потребують покращення та реформування. Не дивлячись на складну ситуацію в країні, уряд робить усе можливе, щоб наша країна була розвинутою та відповідала міжнародним стандартам інших країн ЄС. Зокрема, 23 червня 2022 року країни члени Європейського Союзу проголосували за надання Україні статусу країни кандидата на вступ до Європейського Союзу. Сам факт, надання Україні статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу - це омріяна подія для всієї країни, яка на даний час втягнута у війну з російською федерацією. Безпосередньо вступ України до Європейського Союзу вже багато років є пріоритетним напрямом зовнішньої політики. Про європейську ідентичність Українського народу і незворотність європейського та євроатлантичного курсу України, зокрема, закріплено в Конституції України, при цьому згідно з Конституцією України, органи державної влади повинні забезпечувати реалізацію стратегічного курсу на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі. Слід зазначити, що надання вищевказаного статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу, тільки перший крок на шляху до вступу в ЄС і задля цього Україні необхідно провести ще ряд реформ, а насамперед адаптувати українське законодавство у відповідності до європейських стандартів, у тому числі адміністративного права, предметом якого є відносини, що започатковуються у зв'язку з встановленням та реалізацією адміністративної відповідальності. При цьому, дуже важливо, щоб механізм адміністративно-правового регулювання адміністративної

відповідальності функціонував якісно та виконував всі властивості своїх складових елементів, таких як: норми адміністративного права, об'єктивно виражені в законах та інших нормативних актах, адміністративно-правові відносини, акти застосування норм адміністративного права, акти тлумачення норм адміністративного права, правосвідомість, правова культура та законність. У більш вузькому розумінні Адміністративна відповідальність - це в першу чергу реалізація адміністративно-правових санкцій та застосування адміністративних стягнень, види яких закріплено у ст. 24 КУпАП, список яких не є вичерпним. Ці стягнення виконують свою головну соціально-виховну функцію лише тоді, коли вони є результативними, це означає що порушника піддано адміністративній відповідальності за скоєне ним адміністративне правопорушення (проступку) і тим самим він усвідомив свою провину. Необхідною умовою виконання постанов про адміністративні стягнення є те, що вони повинні набрати законної сили, тоді обов'язковість їх виконання покладається згідно ст. 298 КУпАП на державні і громадські органи, підприємства, установи, організації, посадових осіб та в першу чергу на самих громадян. Останні добровільно та неухильно повинні виконати свій громадський обов'язок та понести відповідальність згідно даної постанови, інакше це призведе до необхідності застосування до нього примусових заходів впливу.

У ст. 5 Закону України «Про виконавче провадження» вказано, що примусове виконання рішень покладається на органи державної виконавчої служби (державних виконавців) та у передбачених цим Законом випадках на приватних виконавців, правовий статус та організація діяльності, яких встановлюються Законом України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів». Також згідно ст. 6: « 1. У випадках, передбачених законом, рішення щодо стягнення майна та коштів виконуються податковими органами, а рішення щодо стягнення коштів - банками та іншими фінансовими установами. 2. Рішення про стягнення коштів з державних органів, державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ, рішення про стягнення коштів за час роботи стягувача на посаді помічника-консультанта народного депутата України, у тому числі при звільненні з такої посади, виконуються органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів».

Ці органи виконують примусове виконання рішень такими заходами, як: 1) звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами; 2) звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника; 3) вилучення в боржника і передача стягувачу предметів, зазначених у рішенні; 4) заборона боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому на праві власності, у тому числі коштами, або встановлення боржнику

обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем; 5) інші заходи примусового характеру, передбачені цим Законом».

Проте наразі складність виконання постанов передбачена не тільки недостатнім реформуванням даної сфери, та «окремому» використанні нормативних документів без єдиного спільного переліку необхідних дій, та ще й воєнним часом на території країни, через який стає важко реалізовувати данні стягнення примусово.

Взявши до уваги усі вищезазначені фактори, можна прийти до висновку, про необхідність дослідження обраної теми та про її актуальність на сьогоднішній воєнний час, насамперед, як одному але достатньо важливому внеску в стабілізацію та покращенню ситуації в країні.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Обрана тема дисертації відповідає виконанню Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затвердженої Законом України від 18.03.2004 № 1629-IV, Стратегії реформування державного управління України на 2022-2025 роки від 21.07.2021 № 831-р., Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої загальними зборами Національної академії правових наук України 26.03.2021 № 12-21.

Дисертація виконана в межах Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389- VIII, Постанови Кабінету міністрів «Про затвердження порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану» від 29.12.2021 № 1456 та відповідно до Закону України «Про внесення зміни до розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про виконавче провадження» від 15.03.2022 № 2129- IX, Наказу «Про внесення змін до Переліку адміністративно-територіальних одиниць, в межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного часу» від 19.09.2022 № 3949/5 до постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2022 № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції в умовах воєнного стану».

Тема дисертації затверджена Вченою радою Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (протокол від 30 листопада 2022 року № 3).

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає у поглибленому аналізі законодавства та наукових джерел, з'ясуванні суті і концепції механізму адміністративно-правового забезпечення притягнення до адміністративної відповідальності, узагальненні практики примусового виконання рішень в Україні у період воєнного часу задля покращення показника притягнення правопорушників до адміністративної відповідальності та вихованні громадян у дусі додержання законів, зокрема, в період дії воєнного стану в Україні.

Основною метою дослідження є удосконалення організації адміністративно-правового регулювання притягнення до адміністративної відповідальності, за допомогою примусового виконання рішень, органами виконавчої служби.

Для досягнення поставленої мети в дисертації необхідно вирішити такі основні **задачі**:

1. Дослідити поняття адміністративної відповідальності та її нормативно-правову основу.
2. Дослідити механізм адміністративно-правового регулювання адміністративної відповідальності.
3. Визначити сутність рішення відповідного органу про накладення адміністративно-правових санкцій як підстави для виконавчого провадження.
4. Розкрити сутність, структурні елементи та завдання системи виконавчого провадження в Україні та проаналізувати адміністративно-правове регулювання даної сфери.
5. Визначити процедури виконавчого провадження по примусовому притягненню правопорушників до адміністративної відповідальності.
6. Розкрити зміст окремих стадій виконавчого провадження та дослідити можливість їх удосконалення в період воєнного часу.
7. Дослідити Закон України «Про виконавче провадження» у відповідності до КУпАП, з метою покращення результативності виконання примусових рішень та запропонувати можливості їх удосконалення.
8. Провести аналітику виявлених адміністративних правопорушень за певний період воєнного часу та дослідити можливі методи покращення показників притягнення до примусової відповідальності за їх скоєння у цей час.
9. Узагальнити зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання примусового виконання рішень.
10. Окреслити перспективні напрями вдосконалення адміністративно-правового регулювання примусового виконання рішень в Україні з урахуванням періоду дії воєнного часу та наряду на європейську інтеграцію.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у сфері здійснення примусового виконання рішень.

Предметом дослідження є адміністративно-правове регулювання спеціальних заходів примусового притягнення до адміністративної відповідальності.

Методологія і методи дослідження. Методологію дослідження відповідно до об'єкту, специфіки предмету дослідження, мети і завдань складатимуть методи: діалектичний, наукового пізнання, емпіричного дослідження, статистичний та системно-структурний, структурно-функціональний, порівняльно-правовий, соціологічний, метод наукового аналізу, узагальнення та прогнозування тощо.

Наукова новизна одержаних результатів полягатиме у формуванні нового адміністративно-правового підходу до розуміння принципів виконавчого провадження в умовах цифрової трансформації державного управління та правового режиму воєнного стану.

Уперше обґрунтовано доцільність виокремлення принципу цифровізації виконавчого провадження як самостійного спеціального принципу адміністративно-правового регулювання примусового виконання рішень, зміст якого полягає у забезпеченні своєчасності, безперервності, об'єктивності та передбачуваності виконавчих дій, шляхом використання автоматизованих інформаційних систем, електронної взаємодії державних реєстрів, цифрових механізмів ідентифікації боржника та процесуального інформування учасників провадження. Запропоновано авторський підхід до визначення гарантійної функції принципу цифровізації, яка полягає у мінімізації суб'єктивного впливу посадових осіб, зниженні ризику вибіркового застосування заходів примусу, забезпеченні процесуальної прозорості та дотриманні балансу між публічним інтересом у реальному виконанні рішення і правом особи на захист від надмірного втручання у її майнову сферу.

Також удосконалено науковий підхід до характеристики примусового виконання постанов про накладення адміністративних штрафів за порушення правил дорожнього руху саме через призму цифровізації, що дасть змогу визначити автоматизований обмін між інформаційними системами, електронне встановлення майнового стану боржника, цифрове повідомлення про виконавчі дії та автоматичне накладення обмежень як елементи сучасного гарантійного механізму ефективного виконання.

За результатами проведеного дослідження запропоновано внести зміни до Закону України «Про виконавче провадження», спрямовані на нормативне закріплення цифровізації як самостійної гарантії ефективності примусового виконання рішень, а саме:

1. Доповнити ст. 2 Закону України «Про виконавче провадження» новою засадою – принципом цифровізації виконавчого провадження, визначивши його як обов'язок органів та осіб, уповноважених на примусове виконання, забезпечувати здійснення виконавчих дій із максимальним використанням автоматизованих інформаційних систем, електронної взаємодії державних реєстрів та цифрового інформування учасників провадження.

2. Передбачити у Законі окремий механізм автоматизованого відкриття виконавчого провадження за постановами про накладення адміністративних штрафів за порушення правил дорожнього руху, винесеними в тому числі за результатами автоматичної фото- та відео фіксації, без необхідності додаткового направлення паперових документів між органами Національної поліції, МВС та органами ДВС.

3. Нормативно закріпити обов'язок АСВП забезпечувати автоматичне надсилання боржнику електронного повідомлення про відкриття виконавчого провадження, застосовані обмеження, стан заборгованості та факт повного виконання рішення, із можливістю інтеграції таких повідомлень через застосунок «Дія», офіційні електронні кабінети та інші державні цифрові сервіси.

4. Встановити правовий механізм автоматичного зняття арешту з рахунків та інших обмежень одразу після підтвердження факту повного погашення

штрафу та виконавчого збору, що дозволить усунути надмірне втручання у майнову сферу особи та забезпечити дотримання принципу пропорційності.

5. Передбачити окремі положення щодо безперервності функціонування цифрових механізмів примусового виконання в умовах воєнного стану, зокрема резервного електронного документообігу, дублювання даних та дистанційного доступу уповноважених осіб до АСВП.

Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання сформульованого авторського підходу до принципу цифровізації виконавчого провадження для подальшої модернізації автоматизованої системи виконавчого провадження (АСВП), удосконалення міжвідомчої електронної взаємодії між органами державної виконавчої служби, Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією, банківськими установами та іншими державними реєстрами.

Запропоновані у дослідженні положення можуть бути використані при нормотворчій роботі щодо розширення функціоналу АСВП у частині автоматизованого відкриття виконавчих проваджень за постановами про адміністративні штрафи за порушення правил дорожнього руху, автоматичного встановлення рахунків боржника, цифрового інформування учасників провадження, автоматичного накладення та зняття арештів після повного погашення заборгованості.

Практичну цінність становить також можливість застосування одержаних результатів для вдосконалення алгоритмів електронної взаємодії між інформаційними системами МВС, сервісами фіксації порушень ПДР, Єдиним реєстром боржників та АСВП, що сприятиме скороченню строків виконання, мінімізації людського фактору, зниженню ризиків помилкового або дубльованого стягнення та підвищенню рівня правової визначеності для боржника.

Окреме практичне значення полягає у можливості використання сформульованих висновків при розробленні відомчих регламентів Міністерства юстиції України та Міністерства внутрішніх справ України щодо автоматизованого виконання постанов про стягнення адміністративних штрафів у цифровому середовищі, зокрема в умовах воєнного стану.

Дослідивши особливості реалізації примусових стягнень у сфері реалізації примусових стягнень у вигляді адміністративних штрафів за порушення правил дорожнього руху констатовано наявність комплексу специфічних проблем, що набули системного характеру в умовах воєнного стану, тому запропоновано внесення змін до КУпАП та нормативних документів, для усунення прогалин у законодавстві та для підвищення його ефективності.

Запропоновано шляхи вирішення питання адміністративної відповідальності військовослужбовців у період дії воєнного стану, за допомогою чітко врегульованих процедур виконання адміністративних стягнень щодо них, між положеннями КУпАП, законодавством про військову службу та Дисциплінарним статутом, з урахуванням специфіки проходження служби та виконання бойових завдань.

Викладені положення мають як теоретичне, так і практичне значення, зокрема у:

– *науковій сфері* – майбутні результати дисертаційного дослідження можуть бути використані як основа для подальших наукових досліджень із відповідної проблематики та вирішення питань удосконалення правового регулювання сфери виконавчого провадження в Україні;

– *правозастосовній діяльності* – практична реалізація досліджень дисертації дозволить покращити діяльність адміністративно-правових актів, якими регламентується питання примусового притягнення до адміністративної відповідальності;

– *правотворчій діяльності* – висновки, рекомендації та пропозиції, отримані у результаті дослідження, можуть бути застосовані для внесення змін і доповнень до чинного законодавства, а також під час розробки адміністративно-правових актів та в подальшому реформуванні системи виконавчого провадження в Україні;

– *освітньому процесі* – матеріали дисертації в подальшому можуть бути використані для написання навчальних посібників, підручників, наукових статей із відповідних навчальних дисциплін, та у викладанні студентам вищих навчальних закладів дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративна відповідальність», «Сучасна проблематика адміністративного права та процесу» тощо.

Нормативну базу дисертації складають Конституція України, міжнародно-правові акти, акти Президента України та Кабінету Міністрів України, закони України, та інші нормативно-правові акти міністерств та центральних органів виконавчої влади України.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дослідження оприлюднено дисертантом на міжнародних, всеукраїнських, міжрегіональних, регіональних та інших науково-теоретичних, науково-практичних, наукових конференціях і семінарах, зокрема: «Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти» (м. Дніпро, 15 березня 2024 р.); «Актуальні проблеми превентивної діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану» (м. Дніпро, 19 квітня 2023 р.); «Сучасні інформаційні технології в діяльності Національної поліції України» (м. Дніпро, 10 листопада 2022 р.); «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (м. Рим (Італія), 07 квітня 2023 р.).

Публікації. Основні положення дисертації та результати проведеного здобувачкою дослідження відображені у чотирьох статтях, опублікованих у вітчизняних виданнях, визначених МОН України в якості фахових за юридичними спеціальностями, десяти тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях, виданих за результатами проведення наукових заходів та праць, що додатково відображають результати дослідження.

*Список публікацій здобувачки за темою дисертації,
наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати*

дисертації (статті):

1. Блохіна О. Проблематика примусового притягнення до адміністративної відповідальності при зверненні до виконання постанов по справі про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване не в автоматичному режимі. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Науковий журнал*. 2023. № 2 (123). С.417-422.

2. Блохіна О. Відповідальність військовослужбовців за адміністративні правопорушення та особливості виконання адміністративних стягнень по відношенню до них. *Електронний журнал категорії Б «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал*. 2024. № 8 (36) 2024. С. 1238-1247.

3. Блохіна О. Проблематика розгляду адміністративної справи та особливості доказування правопорушення, передбаченого статтею 210 КУпАП. *«Національні інтереси України: науково-практичний журнал*. 2024. № 5(5) 2024. С. 209-217.

4. Блохіна О. Проблемні питання в адміністративних провадженнях щодо примусового виконання постанов суду за вчинення домашнього насильства. *Електронний журнал категорії Б «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал*. 2024. № 5(33) 2024. С. 62-70.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації (тези):

5. Блохіна О.А. Аналіз і використання інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» та її підсистеми ІП «Постанови виконавчого провадження» ІПНП в діяльності Національної поліції : матер. Всеукраїнського науково-практичного семінару «Сучасні інформаційні технології в діяльності Національної поліції України». (м. Дніпро, 10 листоп. 2022 р.). Дніпро : ДДУВС, 2023. С. 99-102.

6. Блохіна О.А. Проблеми адміністративного права та примусового притягнення до адміністративної відповідальності у період воєнного стану : матер. Міжнародного форуму молодих вчених «Сучасні дослідження в глобалізаційному світі: наука для миру і безпеки» (м. Дніпро, 02 грудня 2022 р.). Дніпро: ДДУВС, 2023. С. 268-271.

7. Блохіна О.А. Превентивна діяльність підрозділів Національної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в період дії воєнного стану : матеріали Регіон. круглого столу «Актуальні проблеми превентивної діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану»: (м. Дніпро, 19 квітня 2023 р.). Дніпро: ДДУВС, 2023. С. 18-21.

8. Блохіна О.А. Деякі аспекти модернізації примусового притягнення до адміністративної відповідальності в Україні у відповідності до європейських стандартів : матеріали XXXI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Рим (Італія): ГО «ВАДНД», (м. Рим(Італія), 07

квітня 2023 р.) С. 100-104.

9. Блохіна О.А. Деякі аспекти щодо примусового виконання постанов суду за вчинення домашнього насильства : матер. Регіонального науково-практичного семінару «*Актуальні проблеми запобігання та протидії домашнього насильства*» (м. Дніпро, 05 грудня 2023 р.). Дніпро: ДДУВС, 2024. С. 14-16.

10. Блохіна О.А. Адміністративна відповідальність неповнолітніх в період дії воєнного стану в Україні : матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції «*Безпека дитини: правовий, організаційний, психологічний, освітній та інформаційний виміри*» (м. Дніпро, 19 жовтня 2023 р.). Дніпро: ДДУВС, 2023. С. 19-21.

11. Blokhina O.A. Administrative-legal regulation of police activities in ensuring public security and order under the conditions of marital state in ukraine : матер. VIII Міжнародної науково-практичної конференції «*Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти*» (м. Дніпро, 15 березня 2024 р.). Дніпро: ДДУВС, 2024. С. 452-454.

12. Блохіна О. А. Захист конституційних прав людини і громадянина в умовах воєнного стану : матеріали II Міжнар. форуму молодих учених «*Сучасні дослідження в глобалізаційному світі: наука для миру і безпеки*» (м. Дніпро, 12 червня 2024 р.). Дніпро: ДДУВС, 2024. С. 94-97.

13. Блохіна О.А. Взаємодія органів Національної поліції з територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки під час розшуку, затримання та доставлення осіб, які вчинили правопорушення, передбачене ст. 210 КУпАП : матер. IX Міжнародної науково-практичної конференції «*Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти*» (м. Дніпро, 21 березня 2025 р.). Дніпро: ДДУВС, 2025. С. 509-511.

14. Блохіна О.А. Створення «Служби освітньої безпеки» як нового формату захисту дітей під час освітнього процесу : матер. II Всеукраїнської науково-практичної конференції «*Безпека дитини: правовий, організаційний, психологічний, освітній та інформаційний виміри*» (м. Дніпро, 06 червня 2025 р.) Дніпро: ДДУВС, 2025. С. 143-145.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотно, у ній дотримано норми сучасної української мови, правильно вжито наукові терміни. Кожний із розділів, підрозділів та пунктів побудовані в логічній послідовності. Усе це забезпечує легкість і доступність сприйняття викладених у дисертації положень.

У результаті попередньої експертизи дисертації Блохіної О.А. і повноти публікацій основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Блохіної Олени Андріївни на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю,

науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Блохіної Олени Андріївни на тему «Адміністративно-правове регулювання та особливості примусового притягнення до адміністративної відповідальності під час дії воєнного стану в Україні», відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

3. Рекомендувати Блохіній Олені Андріївні звернутись до Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ із заявою щодо утворення разової спеціалізованої вченої ради.

**Головуючий засідання –
професор кафедри
адміністративного права і процесу
Навчально-наукового інституту
підготовки фахівців для підрозділів
превентивної діяльності
Національної поліції України
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор
_____.2026**

Роман МИРОНЮК